

Anu Islander, Matti Mäkelä

26.8.2020

73/20/L/A

Suomen metsäkeskus
kirjaamo@metsakeskus.fi

Luonnokset alueellisiksi metsäohjelmiksi 2021-2025

Pyydettyinä lausuntoina alueellisten metsäohjelmien 2021-2025 luonnoksiin Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

1 Yleisiä huomioita alueellisten metsäohjelmien luonnoksista

Metsälain 26 §:n mukaisesti Suomen metsäkeskus laatii alueelliset metsäohjelmat yhteistyössä metsäalaa edustavien ja muiden tarpeellisten tahojen kanssa. Lainsäädännön mukaan alueellisen metsäohjelman tulee sisältää muun muassa metsien kestävä hoidon ja käytön yleiset tavoitteet, kestävä metsätalouden rahoituslainsäädännön tavoitteet alueelle ja alueen metsätalouden kehittämiseksi asetettavat yleiset tavoitteet.

Metsäteollisuus ry katsoo, että alueellisten metsäohjelmien luonnokset täyttävät lainsäädännön vaatimukset ja tavoitteet. Luonnoksia viimeisteltäessä olisi kuitenkin kiinnitettävä huomiota toimenpiteiden priorisointiin ja tehtävä strategisia valintoja, jotta metsäohjelmien vaikuttavuus paranisi. Metsien oikea-aikaisen hoidon edistäminen kasvun lisäämiseksi on ehdottomasti yksi tärkeimmistä toimenpiteistä kaikilla alueilla. Aktiivinen metsänhoito luo työtä koko Suomeen sekä suoraan että välillisesti ja tukee metsien elinvoiman säilymistä. Lisäksi aktiivinen ja oikea-aikainen metsänhoito on tehokasta ilmastopolitiikkaa. Ohjelmissa tulisi kuvata myös metsätuhojen riskejä ja korostaa tuhojen ennaltaehkäisyä metsien hoidon keinoin.

Alueellisten metsäohjelmien laadinta aloitettiin syyskuussa 2019. Sidosryhmiä on osallistettu prosessiin alusta lähtien. Metsäteollisuus kuitenkin muistuttaa, että toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi metsäohjelmien laadinnan aikana. Globaali koronapandemia ja viruksen leviämisen ehkäisemiseksi asetetut rajoitteet ovat johtaneet Suomen talouden ja työllisyyden hyvin haastavaan tilanteeseen. Metsäteollisuus korostaa, että Suomi tarvitsee korjausliikettä talouden tasapainottamiseksi ja että koronapandemia ja korjausliikkeen tarve tulisi näkyä alueellisissa metsäohjelmissa.

Metsäteollisuus ry:n mielestä alueellisissa metsäohjelmissa ei tulisi asettaa tavoitteita tai esittää toimenpiteitä metsien hiilimarkkinoiden kehittämiseksi tai toimintamallien pilotoinneille. Metsien ja maaperän hiili on jo osa eurooppalaista ilmastopolitiikkaa LULUCF-lainsäädännön kautta. Yksityisillä hiilikompensaatioilla tai metsien hiilimarkkinoilla ei aikaansaada uusia ilmastohyötyjä, joita ei jo muodostuisi EU:n kattavan lainsäädännön ja käyttöön otettavien markkinamekanismien kautta.

Anu Islander, Matti Mäkelä

26.8.2020

Lisäksi Metsäteollisuus ry muistuttaa, että lukuisat metsäteollisuuden tuotteet muodostavat ilmastohyötyjä – ei pelkästään pitkäikäiset puutuotteet. VTT:n tuoreen tutkimuksen mukaan jo tällä hetkellä metsäteollisuuden tuotteet luovat globaalin ilmastohyödyn, joka kattaa yli kolmasosan kaikista Suomen hiilidioksidipäästöistä.

Alueellisissa metsäohjelmissa kuvataan alueellinen metsänomistusrakenne. Tämän lisäksi metsäohjelmien tulisi sisältää selkeät tavoitteet ja toimet metsätalouden parantamiseksi. Metsätilojen koko ja rakenne Suomessa vaikuttavat metsäsektorin kannattavuuteen, ja tällä hetkellä haasteena ovat pieni tilakoko, tilojen pirstoutuminen ja metsänomistajien korkea ikä sekä kuolinpesien suuri osuus. Metsäteollisuus muistuttaa, että tilastoja tarkastelemalla ei saada kokonaiskuvausta kuolinpesien metsänomistuksesta. Kuolinpesiä on verotusyhtymien osakkaana. Kuolinpesien metsänomistus on siten huomattavasti laajempaa kuin mitä alueellisten metsäohjelmien luonnoksissa annetaan ymmärtää.

Kaavoituksen aiheuttamat rajoitukset metsätalouden harjoittamiselle ovat lisääntyneet koko Suomessa. Metsäteollisuus ry pitää tärkeänä, että kaavoituksen seuranta ja siihen vaikuttaminen ovat mukana kaikkien alueiden metsäohjelmissä. Metsäkeskus on avainroolissa koordinoitaessa koko metsäsektorin osallistumista kaavojen laadintaprosesseihin sekä lisäämään yhteistyötä maankäytön suunnittelijoiden kanssa.

Alueellisissa metsäohjelmissä on otettu voimakkaasti esille metsien luomusertifiointin edistäminen. Metsäteollisuus ry katsoo, että eri sertifiointijärjestelmät ovat markkinaehtoisia järjestelmiä, joiden edistäminen kuuluu ensisijaisesti markkinaosapuolille. Mikäli kuitenkin sertifiointijärjestelmien leviämistä halutaan hallinnon osalta edistää, tulisi eri sertifiointijärjestelmiä edistää tasapuolisesti. PEFC- ja FSC-sertifiointit kattavat yli 90 % talouskäytössä olevista metsistämme ja edistävät kestävä metsien hoitoa ja käyttöä Suomessa.

2 Yksityiskohtaisia huomioita metsäohjelmaluonnoksista

Etelä- ja Keski-Pohjanmaan metsäohjelma

Etelä- ja Keski-Pohjanmaan metsäohjelman luonnos on tasapainoinen ja hyvä kokonaisuus. Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita luonnokseen.

Etelä-Savon metsäohjelma

Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita Etelä-Savon metsäohjelman luonnokseen. Metsäteollisuus ry kuitenkin korostaa, että hiilensidonnain markkinoiden edistäminen tulisi poistaa toimenpiteiden joukosta.

Hämeen metsäohjelma

Hämeen metsäohjelman luonnos on tasapainoinen ja hyvä kokonaisuus. Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita luonnokseen.

Anu Islander, Matti Mäkelä

26.8.2020

Kaakkois-Suomen metsäohjelma

Metsäteollisuus ry katsoo, että Kaakkois-Suomen metsäohjelman luonnos on tasapainoinen kokonaisuus. Metsäteollisuus ry esittää yleisten kommenttien lisäksi harkittavaksi, että alueen hyönteistuhotilanne kuvattaisiin tarkemmin ja esimerkiksi kirjanpainajatuhojen ennaltaehkäisy nostettaisiin toimenpiteissä esille esitettyä voimakkaammin.

Kainuun metsäohjelma

Metsäteollisuus ry katsoo yleisten kommenttien lisäksi, että Kainuun metsäohjelman luonnoksessa esitettyjä toimenpiteitä tulisi vielä tarkastella. Esimerkiksi yksityisen sektorin palkkausta koskevia kirjauksia ei tulisi ohjelmaan sisällyttää. Lisäksi metsäteollisuuden mielestä alueelliseen metsäohjelmaan ei kuulu toimenpiteitä, joiden vastuutahona esitetään esimerkiksi Euroopan Unionia.

Keski-Suomen metsäohjelma

Metsäteollisuus ry katsoo yleisten kommenttien lisäksi, että Keski-Suomen metsäohjelman luonnoksessa hakkuutasojen tarkastelussa tulisi pidättäytyä usean vuoden keskiarvoissa, koska yksittäisten vuosien väliset muutokset ovat luonnollisia ja voivat ohjata lukijaa virheellisiin tulkintoihin. Lisäksi Metsäteollisuus ry korostaa, että hiilensidonnan markkinoiden kehittäminen tulisi poistaa toimenpiteiden joukosta.

Lapin metsäohjelma

Lapin metsäohjelman luonnos on tasapainoinen ja hyvä kokonaisuus. Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita luonnokseen.

Lounais-Suomen metsäohjelma

Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita Lounais-Suomen metsäohjelman luonnokseen. Metsäteollisuus ry kuitenkin korostaa, että hiilensidonnan markkinoiden kehittäminen tulisi poistaa toimenpiteiden joukosta.

Pirkanmaan metsäohjelma

Pirkanmaan metsäohjelman luonnos antaa huomattavasti yksityiskohtaisemman tilannekuvauksen maakunnan metsäalasta kuin useiden muiden alueellisten metsäohjelmien luonnokset. Metsäteollisuus ry esittää harkittavaksi, että luonnosta tiivistettäisiin tai että taustatietoa esitettäisiin erillisissä liitteissä. Muutoin yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita Pirkanmaan metsäohjelman luonnokseen.

Pohjanmaan metsäohjelma

Pohjanmaan metsäohjelman luonnos on tasapainoinen ja hyvä kokonaisuus. Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita luonnokseen.

Anu Islander, Matti Mäkelä

26.8.2020

Pohjois-Pohjanmaan metsäohjelma

Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita Pohjois-Pohjanmaan metsäohjelman luonnokseen. Metsäteollisuus ry kuitenkin korostaa, että hiilensidonnän markkinoiden kehittäminen tulisi poistaa toimenpiteiden joukosta.

Pohjois-Karjalan metsäohjelma

Pohjois-Karjalan metsäohjelman luonnos on tasapainoinen ja hyvä kokonaisuus. Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita luonnokseen.

Pohjois-Savon metsäohjelma

Yleisten kommenttien lisäksi Metsäteollisuus ry:llä ei ole lisähuomioita Pohjois-Savon metsäohjelman luonnokseen. Metsäteollisuus ry kuitenkin korostaa, että hiilensidonnän markkinoiden kehittäminen tulisi poistaa toimenpiteiden joukosta.

Uudenmaan metsäohjelma

Uudenmaan metsäohjelman luonnos on tasapainoinen ja hyvä kokonaisuus. Metsäteollisuus ry katsoo, että metsäohjelman luonnoksessa on kuvattu realistisesti energiantuotannon valtava haaste etenkin Uudellamaalla, kun fossiilisten polttoaineiden käyttöä ajetaan alas. Puupolttoaineiden kysyntä tulee kasvamaan voimakkaasti, jolloin myös jalostuskelpoista puuta uhkaa ohjautua energiantuotantoon nykyistä enemmän. Metsäteollisuus ry toteaa, että bioenergialla on tärkeä rooli energiamurroksessa, mutta ei-polttoon perustuvia energiaratkaisuja tulisi voimakkaasti edistää.

Kaavoitus on erityisen tärkeässä asemassa Uudellamaalla. Metsäteollisuus ry pitää hyvänä, että kaavoitus on nostettu tarkoituksenmukaisesti esille metsäohjelman luonnoksessa.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja